

Indstillingen angaaende Andragende Nr. 4 af *Udvalget* vedtoges enstemmigt med 79 Stemmer.

Indstillingen angaaende Andragende Nr. 5 af *Udvalget* med Undtagelse af *Marott*.

vedtoges med 51 Stemmer mod 16.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg for Folketingets Vedkommende af 2 Medlemmer af Tilsynsraadet for „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“ samt af en Revisor af Bankens Regnskab.

Paa Formandens Forslag valgtes til Medlemmer af Tilsynsraadet Folketingsmændene *P. T. Nielsen* og *Slengerik* og til Revisor Folketingsmand *Carl Hansen* (Viborg Amts 1ste Valgkreds).

Man gik derefter til den som Nr. 5 paa Dagsordenen opførte:

Forespørgsel til Indenrigsministeren af Poul Christensen m. fl. ang. Forslaget om kommunale Valg.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 3203).

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forespørgerne (*Poul Christensen*): Nu da denne Forespørgsel foreligger til Behandling, tror jeg nok, man maa indrømme, at det er ikke i den 11te, men snarere i den 12te Time. Vi have jo ikke meget Haab om, at denne Rigsdagssamling varer ret mange Timer ud over det nuværende Tidspunkt, maaske neppe en Time. Jeg glæder mig alligevel over, at denne Forespørgsel er kommen paa Dagsordenen, om end det forekommer mig, at den Interesse, som denne Sag har for dette Tings Flertal, illustreres derved, at den kommer saa sent.

Denne Sag har jo været — er der blevet sagt — en Mærkesag for Venstre. Det er ikke den nuværende Regering, og det er ikke det nuværende Regeringsparti, der har Privilegium paa at kalde denne Sag en Mærkesag. Den har for Venstre været Prøvestenen for Frisindet

her i Landet, lige siden vi fik den fri Forfatning i Midten af forrige Aarhundrede. Det burde være det naturligste, at naar vi fik en Venstreregering her i Landet, hvad jo skete for faa Aar tilbage, maatte denne Regering gøre alt, hvad der stod i dens Magt, for at fremme denne Sag. Maa jeg minde om, at omtrent siden vi fik den fri Forfatning, umiddelbart efter, stillede der fra de daværende Venstremænd Forslag om almindelig kommunal Valgret. Balthazar Christensen, den gamle Bondevennehøvding, var, saa vidt jeg ved, den første, der gik i Spidsen. Siden den Tid er der vel neppe en eneste Politiker af Betydning indenfor Venstre, der ikke har knyttet sit Navn til Kravet om denne Reform. Derfor kan man sige, at det er en Mærkesag for Venstre — og denne Regering gør det jo ogsaa til en Mærkesag —, og man kan ogsaa sige, at det er en Arvesag, denne Regering har overtaget. Der er kun den lille Forskel, at naar der tidligere er talt om Arvegods, som denne Regering har overtaget, har det altid været Arvegods fra Højre, og i den Henseende indrømmer jeg, at den ærede Regering har været mere villig til at udnytte dette Arvegods, end den har været i dette Tilfælde, hvor denne Arv maa siges helt og holdent at stamme fra Venstre.

I alle de Forslag om kommunale Valg, der have været fremme fra Venstres Side, har den almindelige Valgret været den røde Traad, medens intet Krav hverken om Valgrets- eller Valgbarhedscensus har været rejst fra Venstres Side. Fra Højres Side har der derimod været Krav i denne Retning. Jeg skal villig indrømme, at de Krav, der stillede fra Højres Side i Begyndelsen af vor Forfatningstid, vare ikke saa stejle. De vare ikke saa krasse, om jeg maa bruge det Udtryk, som dem, vi senere mødte fra den Side. De Krav, der stillede, gik jo nærmest ud paa ikke en Valgretscensus; men en lille Valgbarhedscensus. Saaledes gik det første Højreforslag om denne Sag, jeg mindes at have set, ud paa, at den ene Halvdel af de kommunale Raad skulde vælges blandt dem i Byerne, der ejede Ejendom til 3000 Rigsdalers Værdi, og for Landets Vedkommende blandt dem, der ejede 1 Td. Hartkorn. Det var ingen stor Censur, og med Hensyn til Valgretten fandtes der overhovedet ingen. Saa frisindet var Højre i Begyndelsen af vor Forfatningstid. Men det gik den Gang, som det er gaaet saa ofte siden, at efterhaanden er Højre ble-